DRŽAVNO TOZELOTO V LJUBLJANI
Došlo 27. IX. 1930
krat, prilog.

Poštnina plačana v gotovini. IZHAJA VSAK TOREK, ČETRTEK IN SOBOTO. Cena posamezni številki Din 1·50.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici štev. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII. Telefon št. 2552. LJUBLJANA, v soboto, dne 27. septembra 1930. Telefon št. 2552. ŠTEV. 113.

Važna plenarna seja Zbornice za TOI v Ljubljani.

V četrtek 25. t. m. se je vršila plenarna seja naše Zbornice za TOI. Sejo je otvoril ob pol 9. zborični predsednik g. Ivan Jelačin ml., ki je pozdravil zastopnika vlade sekcijskega svetnika g. dr. Frana Rateja in vse navzeče zbornične člane. — Po formelni otvoritvi je g. predsednik med drugim naznanil, da je banska uprava z odlokom od 25. junija t. l. odobrila zborični proračun za leto 1930, ter da je član zbornice g. Rudolf Stermecki iz Celja zaradi prezaposlenosti odložil mandat; na njegovo mesto pride v smislu člena 34. zborničnega pravilnika g. Peter Osterc iz Beltincev.

Nato je g. predsednik Ivan Jelačin ml. podal izcrpno

poročilo o zborničnem delovanju

od zadnje plenarne seje. Poročilo vsebuje zelo važne podatke, nudi zelo zanimivo sliko o gospodarskem položaju dravske banovine in o stremljenjih in akcijah zbornice za pospeševanje gospodarstva na vseh poljih, ki spadajo v zborični delokrog.

Poročilo je bilo zelo obširno. Dnevno časopisje poročila ni priobčilo v celoti, zato bomo v »Trgovskem listu« v prihodnjih številkah skušali priobčiti poročilo tako, kakor je bilo podano na plenarni seji, ker vsebuje podatke, ki bodo prav gotovo živahno interesirali vse naše naročnike.

Ob koncu se je zbornica zahvalila g. predsedniku za poročilo z glasnim in splošnim aplavzom.

Poročilo računskih preglednikov.

V imenu računskih pregledovalcev je zborični član g. Jernej Ložar prečital zapisnik, ki so ga sestavili pregledniki računov po reviziji, ki se je vršila 26. marca t. l. o zaključnem računu zbornice za leto 1929 in škontraciji zborične blagajne. Revizijska komisija je našla vse v polnem redu in je predlagala, naj se izreče računodajalcu generalnemu tajniku zbornice g. dr. Bran Windischerju, razrešnica, kar je bilo soglasno sprejeto.

O prometnih zadevah

je podal zborični tajnik g. Ivan Mohorič zelo zanimiv referat. Navzoči so sledili njegovim interesantnim izvajanjem z največjo pozornostjo.

Njegova stvarna in zanimiva izvajanja so dobila polno priznanje v splošnem odobravanju cele zbornice.

Iz tega referata prinašamo že v današnji številki krajši odstavek, kateremu bodo sledila nadaljevanja še v prihodnjih številkah, na kar posebej opozarjamo vse naše čitatelje, ker vsebuje poročilo veliko zanimivih novosti.

Po končanem poročilu je zborični član g. Anton Stergar iz Kamnika predlagal, naj zbornica posreduje pri banski upravi za čim prejšnjo zgraditev ceste Kamnik — Luče. Proti temu predlogu je govoril zborični član gosp. Turnšek, povdarjajoč naj bi se raje popravljale že obstoječe ceste, ko da se gradijo nove. Zbornica je sprejela predlog g. Stergarja.

K reformi davka na poslovni promet.

O tem predmetu je podal izcrpno in stvarno poročilo zborični konzulent g. Fran Žagar.

V svojem poročilu je navajal historijat davka, omenjal razne hibe, ki so se mu do sedaj očitale in v kratkih potezah pojasnil novi zakon, kolikor se nanaša na pavšalizacijo faz. Pavšalizacija faz ima svoje dobre, pa tudi slabe strani, vendar pa prevladujejo dobre strani. Ta dokaz je že dejstvo, da so pobiranje davka na poslovni promet potom pavšalizacije faz avstrijski gospodarski krogi sami predlagali in da se je ta način pobiranja davka obnesel tudi na Češkoslovaškem. Nadalje je poročal o konferenci, ki se je pretečeni mesec vršila pri ministrstvu financ, in o nalogah, ki so jih dobile zbornice in gospodarske organizacije glede na izvajanje zakona. Naloga obstoji v bistvu v tem, da stavijo konkretne predloge, za katere vrste blaga naj se pobira davek potom pavšalizacije faz in koliko naj znaša skupni davek. Poročevalec nato navaja smernice, po katerih naj bi se predlogi sestavljali in ali v koliko je potrebna za veljavni zakon razjasnitve, odnosno izpremembe, da bo vsaj deloma ustrezal gospodarskim potrebam.

V debati je predsednik g. Lenarčič poudarjal potrebo, da nastopijo gospodarski krogi tudi v bodoče proti davku na poslovni promet, ker preveč obremenjuje gospodarske kroge in tudi ne odgovarja čistemu dohodku in ne daje možnosti, da bi se prevalil na konzumenta. Prometni davek je mnogokrat večji kakor vsi drugi davki na produkcijo, treba pa je skrbeti, da se produkcije ne preobremenjujejo, ker so že danes v veliki krizi. Zato naj zbornica pri svojih intervencijah poudarja predvsem krizo naše produkcije, da ne bi prišla do stalnega plačevanja še višjih davkov, kakor danes.

Poročilo konzulenta g. Žagarja je bilo nato soglasno odobreno.

Unifikacija čekovnega prava.

Poročilo o unifikaciji čekovnega prava je podal zborični tajnik g. dr. Ivan Pless. Podal je predvsem kratek historijat tega vprašanja in o stremljenjih, ki se pojavljajo v vseh kulturnih in gospodarsko naprednih državah za unifikacijo menličnega in čekovnega prava na mednarodni bazi. Nato je poročal o predlogih, ki jih je sestavila zbornica na podlagi izvedene pismene ankete.

Poročilo in predloge, ki se bodo predložili ministrstvu pravde, je zbornica soglasno odobrila.

O znižanju tarif za poštni čekovni promet

je poročal zborični konzulent g. Fran Žagar. V svojem poročilu je povdaril, da se je pri poštni hranilnici število čekovnih računov v zadnjih sedmih letih skoro podvojilo, kljub temu pa še zaostajamo za inozemstvom, ker pride na primer v Nemčiji na vsakih 60 prebivalcev po en ček. račun, na Češkoslovaškem na vsakih 142, pri nas pa na 675. Mnogo ovirajo razvoj poštno-ček. prometa razmeroma visoke pristojbine za poslovanje in poštne tiskovine, ki so zlasti občutne pri manjših vsotah. Zato je predlagal, naj zbornica posreduje na pristojnih mestih, da se izvede naslednje znižanje:

O spremembi tarife za poštni čekovni promet je predlagal g. Žagar:

1. Pristojbina od vsakega dobropisa ali vplačila naj se zniža na 20 par, pri vplačilih in dobropisih izpod 100 Din pa na 10 par. 2. Provizija za izplačilo v gotovini naj se zniža na ¼‰. 3. Pristojbina za prenos nakaznice na čekovni račun naj se zniža na 50 par. 4. Cena za poštne položnice naj se zniža na polovico.

Predlogi so bili soglasno sprejeti.

Delovanje in uprava zborničnega zavoda za pospeševanje obrta.

Podpredsednik g. Ivan Ogrin je uvodoma poudarjal, da je zbornica napravila z ustanovitvijo tega zavoda velik korak naprej za povzdigo naše obrti. Ena prvih nalog mora biti, da se obrtniki izobrazijo teoretično in strokovno, da se pospešuje obrt z razstavami domačih proizvodov, z učnimi tečaji, z izobrazbo spretnih delavcev itd. Potrebno bi bilo, da državni urad za pospeševanje obrti, ki je sedaj v rokah banske uprave, sodeluje sporazumno z zborničnim zavodom za pospeševanje obrti. Dosedanji izvršilni odbor zborničnega zavoda je obstojal iz dveh obrtnikov in enega industrijca. Ker se je na eni zadnjih sej obrtnega odseka izreklo mnenje, da so pri pospeševanju obrti interesirani tudi drugi gospodarski krogi, predlaga zavod, naj se njegov statut izpremeni v toliko, da bi štel izvršni odbor pet članov s petimi namestniki, in sicer 3 obrtnike, 1 industrijca in enega trgovca.

Iskrene besede predsednika g. Jelačina za složno delo.

Po poročilu g. Ogrina je povzel besedo predsednik g. Ivan Jelačin. Poudaril je, da poročilo g. Ogrina ni bilo povsem točno in da zato smatra za potrebno v koretkturo dodati še nekatera pojasnila. Svoječasno se je skušal doseči sporazum med bivšima oblastnima upravama v Ljubljani in Mariboru ter mestnimi občinami v Ljubljani, Celju ni Mariboru, da bi skupaj ustanovili zavod za pospeševane obrti. Dne 15. marca l. 1928. je bil plenumu zbornice predložen tudi pravilnik za ta zavod, ki je bil sprejet. Vsa prizadevanja, da bi se k ustanovitvi zavoda pritegnile tudi druge korporacije, pa so bila zaman. Zato je lani sklenila zbornica, da osnuje zavod v lastnem področju. Izvoljena je bila širša uprava, ki se je 27. II. letos konstituirala in izvolila v ožji odbor gg. Ogrina, Hohnjeca in inž. Remca. Proti tej izvolitvi je nastal odpor, ker ni bila zastopana manjšinska skupina obrtnega odseka. Kot predsednik se je trudil, da bi nesoglasja poravnal popolnoma objektivno, ker je imel vedno pred očmi dejstvo, da ima opravka **samo s trgovci, obrtniki in industrijci.** Zlasti se je po 6. januarju prizadeval, da bi odpravil nasprotstva, ki so ostala še iz preteklosti. Ker imamo v dravski banovini okoli 20.000 obrtnikov, je smatral za potrebno, da se del doklad, ki jih plačuje industrija, porabi tudi v njihovo korist. Glede na to ima zbornica popolno pravico do vprašanja, kako se gospodari s premoženjem, ki je bilo določeno za zavod za pospeševanje obrti. Vsa njegova prizadevanja, da bi odstranil nesoglasja, so bila zaman in končno je prišlo do tega, da je ban dravske banovine poslal dopis z dne 29. marca, ki je bil naslovljen nanj in ki pravi, da pozdravlja poslovanje zavoda za pospeševanje obrti, da pa so v zadnjem času prevladale razne pritožbe, češ, da zapostavlja ta zavod legitimne obrtniške organizacije in da je nepotreben list »Jugoslovanski obrtnik«, ki ga izdaja ZPO. Pritožbe so bile tudi proti sestavi ožjega odbora zavoda, češ, da v njem ni zastopana manjšinska skupina obrtnega odseka, nadalje o postopanju svetnika Lebingerja v zadevi podelitve koncesije zobotehniku v Litiji. Ker so te stvari končno prišle potom listov v jav-

(Nadaljevanje poročila na 3. strani.)

Potrebe železniškega omrežja v dravski banovini.

(Iz referata zborničnega tajnika g. Ivana Mohoriča na plenarni seji Zbornice za TOI v Ljubljani dne 25. septembra 1930.)

Železniško omrežje ravnateljstva državnih železnic v Ljubljani tudi po dograditvi prekmurske in rogaške železnice še ne predstavlja zaokrožene celine, ki bi odgovarjala gospodarskim interesom Dravske banovine. Potrebni sta še dve zvezi in sicer ena transverzalna, ki bi omogočila Dolenjski boljši in direktni izhod proti severovzhodu, na Maribor in na Zagreb, ter vertikalna, ki bi nam dala direktnega izhodišča v naša domača pristanišča. Prva kot druga železniška konferenca za določitev železniške mreže v Beogradu ste vzeli v program gradbenih del, ki naj se izvršijo v najbližji gradbeni perijodi, zvezo Št. Janž-Sevnica, kakor tudi zvezo Kočevje - Sušaška proga. Zato nas je toliko neprijetneje dirnilo, ko smo pred nedavnim časom čitali v časopisju, da omenjeni progi nista obseženi v programu gradbenih del ministrstva gradjevin, ki je sedaj prevzelo po novi razdelitvi poslov od ministrstva saobračaja gradbo železnic in ki ga je odobril ministrski svet.

Pri sedanjem stanju železniških zvez gravitira naš izvozni in uvozni promet na inozemske luke, ki vodijo svojo tarifno politiko, katera je usmerjena za tem, da pridobi tonažo globjega zaledja, Avstrije, Madžarske, Čehoslovaške in Poljske in zato ni toliko navezana na dajanje tarifnih ugodnosti zemljepisno bližje ležečim pokrajinam. Vsled neugodnega spoja z domačimi lukami pa se ne moremo poslužiti ugodnosti pristaniščnih tarif na naših železnicah v onem obsegu, kakor bi bilo mogoče pri direktni zvezi.

Vprašanje tras za dograditev omenjenih železniških zvez je temeljito proučeno, podrobni načrti so že davno izdelani, ostane torej še rešitev finančnega vprašanja. Jasno je, da se tako velike proge ne dajo graditi iz tekočih dohodkov železnic in da je za to potreba najeti posebno posojilo. Ponudb za posojila iz inozemstva ne manjka, vendar so pogoji tako težki, da so te vrste ponudbe po večini nesprejemljive. Ostaja torej samo še notranje tržišče, ki je v zadnjem času dovolj likvidno in kaže tudi interesa za dajanje dolgoročnih posojil. Treba je torej ustvariti le predpogoje, predvsem doseči garancijo države za obrestovanje in amortizacijo obligacijskih posojil, ki bi se jih moralo najeti, da se gradba te proge finansira. Zborično delovanje bo zato usmerjeno v bodoče na to, da se ti predpogoji čim prej ustvarijo ter tako omogoči uresničitev te važne zahteve naših gospodarskih krogov.

Poleg omenjenih dograditev pa je železniško omrežje ljubljanske direkcije potrebno še v mnogem oziru izpopolnitve in preureditve. Stara zahteva gospodarskih krogov je, da se zgradi drugi tir med Zidanim mostom in Zagrebom. Za enkrat se je pričelo le z razširjevanjem nekaterih postaj in to samo z zgradbo prehitevalnih tirov. Dela v Zidanem mostu na zgradbi prometnega trikota so letos celo leto počivala. Izgubili smo grad-

beno sezono, dasi je bil v proračun predviden za nadaljevanje del zadosten kredit.

Glede otvoritve železniškega prometa z Madžarsko na prekmurskih progah in obnove porušenega dela prog na meji kljub intenzivnemu prizadevanju še nismo dosegli uspeha, dasi nam je bila stvar že lansko leto v izjavi Generalne direkcije državnih železnic na izvozniškem kongresu dokončno obljubljena.

Med ostalimi deli je Zbornica posebno poudarjala v opetovanih spomenicah potrebo pojačanja kamniške proge, da bi mogla sprejemati tudi 30-tonske vozove, katerih uporaba je radi rastočega blagovnega prometa na tej progi nujno potrebna. Že v zadnjem poročilu o voznem redu smo naglašali nujnost preureditve ljubljanskega glavnega kolodvora in izgleda, da se bo na podlagi sklepov konference, ki se je vršila dne 27. julija t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani, to vprašanje končno vendarle premaknilo z mrtve točke.

Poleg navedenih večjih del se kaže potreba po manjših gradbenih delih skoro na vseh postajah. Tako na primer na celi prekmurski železnici nimamo železniške tehtnice za vagone razen v Murski Soboti, tako da mora vagon, naložen v Ormožu, radi tehtanja v Mursko Soboto, od koder se preko Ljutomera vrača na primer za izvoz v Avstrijo.

Železniške postaje so nezadostno opremljene s klančinami in tudi skladišča so na mnogih postajah nezadostna. Skladiščno vprašanje postaja posebno v Ljubljani vedno bolj pereče. Vprašanje samostojne železniške postaje za Vič, v okolici katerega se že nahajajo mnoge industrije, je še vedno nerešeno, istotako tudi vprašanje kolodvora na Teznem in otvoritve postaje Hoče za blagovni promet.

Vsled skrajno skrčenih kreditov za vzdrževanje proge je v prejšnjih letih mnogo del izostalo, ki jih bo treba sedaj nadoknaditi. V letošnjem poletju se je posebno pojavljala neprilika v Savinjski dolini, kjer so bile vsled slabega gornjega ustroja odrejene počasne vožnje, ki so povzročale velike zakasnitve vlakov. Zbornična intervencija, da se ta nedostatek odpravi, je uspela in po izjavah merodajnih činiteljev upamo, da bodo prihodnje leto stavljeni gradbenim oddelkom večji krediti na razpolago, da bodo izvršili popravila in adaptacije, ki jih prometne razmere že nujno zahtevajo. Tu je predvsem potrebno razširjenje postaje Rakek, napeljava električne razsvetljave po vseh postajah našega območja, ki je še nimajo, kakor tudi priključitev postaj na medkrajevno telefonsko omrežje. v

Končno omenjam, da se tudi vprašanje pregraditve konjiške železnice v normalnotirno, kakor je Zbornica svoječasno sklenila, nahaja v ministrstvu še vedno v štadiju proučevanja in ni še dobilo konkretnejše oblike.

To bi bila v kratkih obrisih slika potreb našega železniškega omrežja v gradbenem oziru. Te potrebe morajo pristojna ministrstva uvaževati že iz razloga, da se vrši na progah ljubljanske direkcije, ki merijo 1112·9 km dolžine, najgostejši promet v celi državi. Naše železniško omrežje meji na tri države z jako razvitim železniškim prometom in vrši tudi v mednarodnem tranzitu izredno važno funkcijo. Po zadnji obratni statistiki železniške uprave za leto 1928. je dalo področje ljubljanske železniške direkcije 2 milijona 295.428 ton lokalnega tovora, 266.027 ton uvozne in 928.464 ton izvozne tonaže ter 11,743.341 potnikov. Skupno s tranzitom je dosegla v blagovnem prometu 5,002.392 ton in spada tako računano na kilometer eksploatirane dolžine na prvo mesto.

Pri presoji gradbenih potreb železniškega omrežja v dravski banovini je treba uvaževati dejstvo, da dajejo subotiška železniška direkcija, beograjska in sarajevska skupno s petkrat tako velikim omrežjem kakor je ljubljansko, komaj polovico one tonaže, ki jo daje naše področje v izvoznem prometu. To dejstvo smatramo, da je treba baš v sedanji dobi posebno naglasiti in podčrtati, ker se brez škod za naše gospodarstvo izvedbe navedenih del ne sme in ne more več odlašati.

Iz naših organizacij

OTVORITEV GREMIJALNE TRGOVSKE ŠOLE V LJUBLJANI.

Pričetek letošnjega šolskega leta gremijalne trgovske šole bo za vse ljubljanske trgovce posebno pomemben, ker se bo otvorila šola v novi reprezentančni palači »Trgovskega doma«.

Da na primeren način proslavi ta dogodek, ki je znak samozavesti, napredka in požrtvovalnosti ljubljanskega trgovstva, kakor tudi društva »Trgovski dom«, je Gremij trgovcev povabil oblasti in vse važnejše gospodarske korporacije in organizacije k otvoritvi šole, ki se bo vršila v ponedeljek, dne 29. septembra t. l. točno ob 2. uri popoldne v novi palači »Trgovskega doma«.

RAZSODIŠČNI ODBOR PRI GREMIJU TRGOVCEV CELJE.

Po §-u 8. pravil za razsodiščni odbor pri gremiju trgovcev Celje razglašamo, da se je ta odbor dne 23. septembra t. l. za leto dni ustanovil kakor sledi:

Predsednik: trgovec g. Kramar Josip; predsednikov namestnik: trgovski nameščenec g. Iglar Kamilo; člani: trgovci gg. Leskovšek Franc, Dobovičnik Franc, Loibner Karl, Vrtovec Filip in Cerlini Drago; trgovski nameščenci: gg. Rojnik Rudolf, Munda Franc, Rojnik Konrad, Stoklas Franc in Fröhlich Ivo.

V slučaju potrebe se mora iz teh gospodov sestaviti tako poravnalno poverjeništvo, sestoječe iz predsednika oziroma njegovega namestnika ter enega trgovca in enega trgovskega nameščenca; kakor tudi razsodno poverjeništvo, obstoječe iz predsednika oziroma njegovega namestnika ter dveh trgovcev in dveh trgovskih nameščencev.

GREMIJALNA TRGOVSKA NADALJEVALNA ŠOLA V MARIBORU.

Šolsko leto 1930/31. Vpisovanje v vse razrede se vrši v sredo, dne 1. oktobra od 15. do 18. ure v prirodoslovnem kabinetu drž. trgovske akademije na Zrinjskega trgu št. 1, I. nadstr., vrata št. 31.

K vpisovanju naj prinese vsak učenec oz. učenka rojstni list, zadnje šolsko izpričevalo, po dve izpolnjeni rodovnici, ki jih dobi v pisarni Trgovskega gremija, Jurčičeva ul. 8/II., in novinci še posebno potrdilo gremija, ki ga dobe istotam.

Pismeni ponavljalni, sprejemni in drugi izpiti pričnejo v četrtek, dne 2. oktobra ob 15. uri (treh pop.).

Ustmeni izpiti se vrše v petek, dne 3. oktobra in po potrebi še v soboto, dne 4. oktobra od 15. ure dalje.

Reden pouk prične v ponedeljek, dne 6. oktobra ob 15. uri. Vse ostalo zvedo učenci, oz. njihovi gospodarji v šoli. **Vodstvo šole.**

Kupujte samo
CROATIA BATERIJE
žepne in anodne, ker so
NAJBOLJŠE

Ponudbe in povpraševanja

Za izvoz jabolk. Marija Books, trgovka s sadjem v Düsseldorfu, želi nabaviti več vagonov naših jabolk, grozdja in event. tudi drugega sadja.

Večje količine jabolk in sadja sploh kupi tvrdka Teodor Veber, Grosshandlung in **Elberfeld.** Ponudbe je poslati tvrdki neposredno.

Jugoslovanski orehi se morejo dobro prodati v Nemčiji. Natančne podatke o izvozu orehov dobijo interesenti pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu, tel. 5624—5626.

Blagovni vzorci se pri izvozu ne predlagajo v ocarinjenje.

Poštna in telegrafska direkcija v Ljubljani je izdala pod štev. 84.692/II naslednjo okrožnico:

Dogodilo se je, da so pošte blagovne vzorce, zlasti hmeljske vzorce, predložile pri **izvozu** pristojnim carinarnicam v ocarinjenje. Te pošiljke v vseh slučajih niso bile ocarinjene, pač pa so utrpele precej zakesnitve, kar se protivi smotru poštne ustanove, poleg tega pa je v konkretnem slučaju tudi oviralo razvoj hmeljske trgovine.

Zato je direkcija prosila za pojasnilo pristojno dravsko finančno direkcijo, oddelek za carino v Ljubljani, ki je z dopisom štev. 54.763 od 12. sept. 1930 odločila takole:

Od pisemskih pošiljk se morajo brezpogojno prijavljati carinarnicam samo škatle z označeno vrednostjo. Blagovni vzorci, katerih vsebina ne sme imeti prodajne vrednosti, pa so oproščeni carinskih pristojbin.

Potemtakem poštam ni treba blagovnih vzorcev pri izvozu predlagati carinarnicam v ocarinjenje. Izjemo bi tvoril le slučaj, če pošilja isti pošiljatelj na istega naslovnika toliko množino blagovnih vzorcev, da bi to vzbudilo sum, da se na ta način hoče izogniti plačilu carinskih pristojbin.

Pri **uvozu** blagovnih vzorcev v našo državo se morajo pošte ravnati po členu 4 poštno-carinskega pravilnika.

**Priporoča
svoje izvrstne izdelke**

Otvoritev novih telefonskih relacij.

Otvoritev telefonskega prometa Celje—Frankfurt am Main. Z odlokom gospoda ministra za zgradbe štev. 49.806 od 8. septembra t. l. je od 15. septembra t. l. naprej otvorjen telefonski promet Celje—Frankfurt am Main. Pristojbina za navadno govorilno enoto znaša 7·65 zl. fr. ali 84·15 Din.

Otvoritev telefonskega prometa med večjim številom naših central s centralama Mureck in Wien. Po odloku ministrstva za zgradbe štev. 36.711 od 31. julija t. l. je od 20. avgusta t. l. naprej otvorjen telefonski promet med sledečimi centralami:

1. Maribor, Gornja Radgona, Ljutomer, Apače, Murska Sobota, Ormož, Pragersko, Ptuj, Slatina Radenci, Šent Ilj v Slov. goricah, Sv. Jakob v Slov. goricah in Sv. Lenart v Slov. goricah—Mureck (govorilna pristojbina 1·50 zl. fr. ali 16·50 Din).

2. Brežice, Celje, Rogaška Slatina in Rogatec—Mureck (govorilna pristojbina 2·70 zl. fr. ali 29·70 Din).

3. Ljubljana—Mureck (govorilna pristojbina 3·45 zl. fr. ali 37·95 Din).

4. Apače, Brežice, Gornja Radgona, Ormož, Slatina Radenci, Sv. Jakob v Slov. goricah, Šent Ilj v Slov. goricah in Sv. Lenart v Slov. goricah — Wien (govorilna pristojbina 3·45 zlat. fr. ali 37·95 Din).

Po svetu

Med Anglijo in Dalmacijo bo redno prometoval nov parnik družbe »Lloyd's Register Shipping«.

Med Nišem in Niško Banjo bodo otvorili s 1. novembrom električno progo; dolga bo 10 km.

Novo centralo ognjegascev bodo zgradili v Beogradu; proračunjeni stroški 3,500.000 Din.

Razstavo vina, grozdja in sadja za vinsko okrožje Fruške gore bodo priredili od 28. t. m. do 1. oktobra v Sremskih Karlovcih.

Mednarodnega cestnega kongresa, ki se vrši od 6. do 11. oktobra v Washingtonu, se udeleži tudi Jugoslavija.

Elektrifikacija Podravine in Medjimurja se bo začela razvijati sedaj v hitrem tempu. Pobudo je dala Koprivnica.

Most čez Neretvo v Čapljini so izročili prometu 21. septembra. Most ima tri odprtine po 50 m.

Glede gradbenega delovanja v Jugoslaviji gre v tekočem letu Zagrebu prvo mesto; izdal je za nove zgradbe 188·5 mil. dinarjev. Na drugem mestu je Beograd s 140 milijoni; sledijo Sarajevo, Ljubljana, Zemun, Sušak, Osijek.

V Murski Soboti bodo ustanovili Kreditno banko d. d. Osnovna glavnica 1,500.000 Din (300 delnic po 500 Din) se more zvišati na 3 mil. Din.

Javanska sladkorna industrija je eksportne cene sladkorja znižala, kar smatrajo deloma kot vojno napoved kubanski sladkorni industriji.

Cene železa v Franciji so v notranji prodaji močno znižali in so dosegli neko gotovo izenačenje med domačimi in eksportnimi cenami. — **Cena kavčuka** v Londonu je spet padla in še ni videti konca padanja.

Angleška cena bencina za avtomobile je znižana za 2 pence pri galoni. Galona je 4·54 l. Znižanje se je izvršilo vsled padanja bencinovih cen v Zedinjenih državah.

Eksport sladkorja iz Nemčije bo v letošnji kampanji najbrž še večji kot je bil v kampanji 1929/30, ko je znašal 5,890.000 stotov.

Švicarski producenti mleka so dobili od vlade podporo 5 milijonov frankov.

Rusko žito prodira na svetovnem trgu čimdalje bolj in so odšle sedaj večje pošiljatve celo v Ameriko samo.

Avstrijski tobačni monopol je imel v preteklem letu 347 milijonov šil. brutodohodkov in 206 mil. šil. čistega dobička. 20 odstotkov brutodohodkov je dala inozemska prodaja. Prodanih je bilo lani skupno 207 milijonov smodk 4929 mil. cigaret, 1,500.000 kg cigaretnega tobaka in 3,500.000 kg tobaka za pipe.

Število brezposelnih v Avstriji je narastlo v sredi septembra na 190.000; to je 55 odstotkov več kot lani ob istem času.

Znižanje cen bencina za 1 do 2·5 dol. cents pri galoni se ne omeji samo na Ameriko, temveč se izvaja tudi že drugod. —

Izvozna cena žita na borzi v Winnipegu (Kanada) je tako nizka, kakor ni bila že 24 let.

Konferenca predsednikov novčnih bank Francije, Anglije in Nemčije ter newyorške zvezne rezervne banke se bo vršila v Newyorku ter bo obravnavala v prvi vrsti vprašanje diskontne politike.

Po konkurzih letošnjega leta v U. S. A. povzročene zgube cenijo že dosedaj na 1000 milijonov dolarjev. Povprečne letne zgube v preteklih letih so znašale po 750 milijonov dol. na leto.

Nova agrarna konferenca v Bukarešti bo otvorjena 14. oktobra in se je bo udeležilo onih osem držav, ki so bile zastopane na konferenci v Varšavi.

Nemška Državna železnica je imela v prvih osmih letošnjih mesecih 480 milijonov mark manj dohodkov kot lani v istih mesecih.

Ruski bencin se je po zgledu ruskega žita pojavil tudi že na ameriškem trgu in vidijo v tem prvi poskus Rusije, da konkurira z ameriškim petrolejem v U. S. A. samih.

Vi zaslužite, **če imate**

MAGGI-jeve izdelke za juhe

Razpečuje v kraljevini Jugoslaviji Fran Ksav. Lešnik, Maribor, Cankarjeva 26 **stalno v zalogi!**

(Začetek poročila na 1. strani.)

nost, je ban kot nadzorna oblast predsedniku zbornice naročil, naj strogo pazi, da se v vsem poslovanju varuje nepristranost in da se bo vodila le prava gospodarska politika, kakor je bila označena v manifestu Nj.Vel. kralja od 6. januarja. Poudarjal je, da je v tem smislu delal že prej, čeprav so ga napadali od ene ali druge strani. Vedno je bil dosleden tistim načelom, ki so bila proglašena 6. januarja, in hoče tudi ostati nadalje. Poudarja, da je **nastopil 6. januar za njega že v momentu, ko je prevzel predsedstvo zbornice** (Živahni »živio« klici). Po nalogu trgovinskega ministrstva bi se moral izvoliti v ožji odbor zavoda tudi zastopnik manjšine. Nadalje se imajo strogo izvrševati predpisi obrtnega reda o posebnem zasliševanju obrtnih zadrug glede na izjave, ki jih ima podajati o gospodarskih stvareh zbornice na podlagi zakonov. V svrho pospeševanja obrti naj bi se nadalje delalo sporazumno z državnim uradom za pospeševanje obrti, sploh pa naj bi se skrbelo za to, da bi se pospeševanje obrti vršilo enotno. Kot predsednik je skušal doseči soglasje zaradi izdajanja lista Jugoslovanskega obrtnika. Banu inž. Sernecu na njegov dopis ni mogel dati prej odgovora, ker je smatral, da more samo plenum zbornice izpremeniti odbor za vodstvo zavoda za pospeševanje obrti. Po njegovem mnenju mora biti ožja **uprava zavoda, dokler je integralni del zbornice, sestavljena tako. da bodo imeli vsi odseki priliko kontrole in da se ne bodo čule pritožbe, da se daje denar obrtnikom, za katerega se ne ve, ali se prav uporablja.** Zato priporoča, naj se v smislu seje predsedstva sprejme predlog, da bi se kot člani eksekutive zavoda poleg njega kot predsednika zbornice določili gg. Iv. Ogrin, Hohnjec, inž. Remec kot člani industrijskega odseka, Stanko Florjančič kot član trgovskega odseka, in kot zastopnik manjšinske skupine v obrtniškem odseku gosp. Rebek. V seji predsedstva je naglašal g. Ogrin, naj bi zavod sam izbral zastopnika odseka, kar pa se ni zgodilo. Zato prosi, naj zbornica določi, koga izvoli kot zastopnika manjšine v ta odbor po želji bana, in ker je g. Ogrin vodja svoje skupine v odboru, predlaga, naj se imenuje g. Rebek kot vodja druge skupine. Predsednik Jelačin je poudarjal, da bo strogo pazil na red v zbornici, kar je delal že tudi doslej, pri čemer seveda ne omalovažuje opozorila g. bana, ki predstavlja nadzorno oblast. **V zbornici mora biti samo ena blagajna** in dokler bo predsednik, bo zahteval, da gredo vsa nakazila in izplačila po običajnem poslovnem redu preko uradovega tajništva in skozi njegove roke. To se ne sme smatrati kot kaka animoznost ali zasledovanje drugih namenov, poudarja samo, da ne bo trpel **dveh blagajn,** temveč **samo eno. Kadar bodo za zavod za pospeševanje obrti prispevale tudi druge ustanove in kadar bo tvoril nekak corpus separatum s posebnim kuratorijem, bo stvar seveda drugačna, dokler pa bo obstojal v zbornični strukturi, ne bo dopuščal nobenih izjem.**

Besede g. Jelačina so izzvale živahno odobravanje.

Nato se je oglasil k besedi podpredsednik g. Ogrin, ki je izjavil, da je bil predsednik Jelačin že enkrat izvoljen v tročlanski svet zavoda za pospeševanje obrti. Prišel pa je na njegovo mesto inž. Remec, ker je bil mnenja, da ima predsednik zbornice itak popolnoma jasno dolžnost nadzorstva in tudi ne gre, da bi kot predsednik bil član odbora pod njim, ki je samo podpredsednik. Kar se tiče dveh blagajn, je izjavil, da nima z denarjem ničesar opraviti. Za malenkostne izdatke ima ročno blagajno. Kar se tiče izpremembe statutov, se strinja s predlogom, ako se pa to že na zadnji seji uprave zavoda ni zgodilo, je bilo krivo samo dejstvo, da je bil prevelik trušč. Ker je predsednik namigaval na dve strani, naslavlja nanj interpelacijo, ali mu je znano, da se na raznih sestankih članov zbornice in obrtnih zadrug očita drugim članom obrtnega odseka, da niso bili pravilno izvoljeni v zbornico. Zato prosi predsednika, naj poskrbi, da se to razčisti.

Predsednik g. Jelačin je izjavil, da mu po čl. 38. poslovnika ne bi bilo treba odgovoriti na to interpelacijo, ker ni bila izročena pred prehodom na dnevni red. Ker pa noče vzbuditi vtisa, da se je boji, prosi podpredsednika Ogrina, naj je izroči pismeno in navede konkretna dejstva, nakar bo podal nanjo odgovor v prihodnji plenarni seji. Predsednik je ponovno poudaril, da je vedno skušal ublažiti nasprotstva v obrtnem odseku, kar pa se tiče pripombe g. Ogrina, da bi mu ne bilo morda ljubo sedeti tamkaj kot navadnemu članu, kjer je on za predsednika, izjavlja, da je tako disciplinirana, da se zna v takih odsekih podrediti vodstvu načelnika, kakor dela to že v trgovskem odseku.

G. Volk je nato izjavil, da so nanj napravile razprave v obrtnem odseku zelo mučen vtis. Člani obrtnega odseka niso bili informirani o podrobnostih, ampak samo gotovi gospodje. Za svojo osebo ugotavlja, da je dobil vtis, da prevladuje strankarstvo, ne pa objektivnost in poštenost. Strankarstvo pa ne spada v zbornične odseke.

Zbornični član g. Rebek Josip je naglašal, da je poteklo že tričetrt leta od ustanovitve zavoda za pospeševanje obrti, vendar pa člani zbornice še niso imeli prilike čuti, kako dela. Zavod je imel dve seji, obrtni odsek pa dve seji. Širši odbor je pač izvolil ožji odbor, pozneje pa ni imel nobene seje. Prvi čin zavoda za pospeševanje obrti je bila okrožnica g. Ogrina, s katero išče zavod zaupnike preko zadružnih organizacij širom svojega okoliša. Ta okrožnica je bila izdana brez žiga ali potrdila zavoda, odnosno zbornic ter je bila poslana raznim prosvetnim društvom in privatnikom. Iz tega sledi, da se briskirajo zadruge kot legitimne korporacije. Odlok bana jasno dokazuje, da se mora legitimno postopati z obrtniškimi organizacijami, ki so prve poklicane k sodelovanju za pospeševanje obrti. Manjšina se je potegnila le za zaščito zbornice in je takoj od vsega početka izjavljala, da je njeno sodelovanje vedno na razpolago ter je tudi vedno lojalno sodelovala pri vseh akcijah. Najvažnejše, kar se je zgodilo pri upravi zavodovega fonda, pa je bil sklep ožjega odbora, da izdaja novo strokovno glasilo za obrtništvo. Manjšina je v proračunski razpravi nastopila proti temu predlogu. Manjšina je z veseljem pozdravila ustanovitev zavoda za pospeševanje obrti in hoče tudi sodelovati, odločno pa je proti temu, da bi služil kot izkoriščevalni objekt samo gotovim osebam.

G. Rojina je predlagal, naj se zadeva odstopi obrtnemu odseku, ki naj izvoli člane odbora zavoda za pospeševanje obrti ter njihovo izvolitev potrdi predsedstvo zbornice. — Podpredsednik g. Ogrin je nato omenil, da je bil na prvem občnem zboru zavoda za pospeševanje obrti sprejet proračun z vsoto 210.000 Din. V statutih je tudi določeno, da ožji odbor lahko do zneska 10.000 Din samostojno razpolaga. — Zbornični član g. Ložar omenja, da je položaj nekaterih strok danes tako slab, da morajo gledati, da se poprimejo dela v sorodnih strokah. Če se kakemu sedlarju dovolilo izvrševanje tapetniškega obrta, to ni taka stvar, da bi se morali radi tega razburjati. — G. Golčar je izrazil mnenje, da pač ni bilo pravilno, ako se je v obrtnem odseku izmed kleparjev, ki so prosili za instalacijsko koncesijo, izbralo samo pet.

Podpredsednik g. Ogrin je izjavil, da se jih je zbralo pet samo zato, ker so imeli posebna priporočila od kleparske zadruge, da so izredno sposobni.

Predsednik g. Jelačin je naprosil g. Rojino, naj umakne svoj predlog, da bi obrtni odsek določil člane odbora zavoda za pospeševanje obrti na svoji prihodnji plenarni seji, ker bi to napravilo na g. bana vtis, da se hoče stvar zavlačevati. Zdi se mu v interesu stvari, da dobi zavod takoj eksekutivo, ki bo kontrolni organ. Končno je obnovil svoj predlog, naj se izvolijo za predsednika zavoda g. Ogrin, za člane g. Hohnjec in Jelačin, kot zstopnik industrijskega odseka inž. Remec, kot zastopnik trgovinskega odseka Stanko Florjančič in kot zastopnik manjšine v obrtnem odseku g. Rebek. Ker so prvi trije bili izvoljeni že v zadnji plenarni seji, g. inž. Remca pa je izvolila uprava in je g Florjančič kot predsednik trgovcev v širši upravi, gre torej za imenovanje g. Rebeka.

Pri glasovanju je bil **predlog predsednika g. Jelačina sprejet z 20 glasovi proti 11.**

G. Ogrin je pri tem vzkliknil: Dva trgovca in en industrijalec, ali je potem še obrtno pospeševalni zavod?

Predsednik g. Jelačin je odvrnil: V odboru so trije obrtniki, zastopnika industrijskega in trgovskega odseka sta bila tudi že prej v njem, torej ste hoteli samo mene eliminirati! Nato je povzel besedo g. Ivan Vrečar iz Domžal, ki je izjavil, da ni glasoval ne za, ne proti. Delo v obrtnem odseku se mu je **zagnusilo** posebno zadnji čas, ker je bil za odpravo strankarstva v stanovskem delu. Smatra, da bi moralo vsaj po 6. januarju prenehati grdo strankarstvo. Volitve so bile že davno končane in ne gre pogrevati starih stvari. Priporočal je složno sodelovanje.

Predsednik g. Jelačin je reagiral na pripombo g. Ogrina, da je zavod posloval po svojem pravilniku. Poudaril je, da bi moral plenum ta pravilnik prej odobriti. Zato je predlagal, naj se naroči obrtnemu odseku, naj sestavi tak poslovnik ter ga predloži prihodnji plenarni seji v odobritev.

Na trditev g. Ogrina, da tak pravilnik že obstoji, je pojasnil generalni tajnik g. dr. Windischer, da je bil sicer pravilnik svoječasno odobren, toda na podlagi domneve, da se bo osnoval poseben kuratorij za zavod za pospeševanje obrti, v katerem bi sodelovale tudi druge javne korporacije, kakor oblastne samouprave in večje mestne občine. Zgodilo se je to že junija leta 1928. Ker do skupnega sodelovanja ni prišlo, je potrebno, da obrtni odsek in odsek in odsek za pospeševanje obrti izdelata nov pravilnik in ga predložita plenumu v odobritev.

Nato je bil sprejet predlog predsednika g. Jelačina, da se izdelava pravilnika poveri obrtnemu odseku, ki naj ga predloži prihodnji plenarni seji v odobrenje.

Poslovanje zavoda za pospeševanje obrti.

Zbornični tajnik g. dr. Pretnar je nato poročal o poslovanju zavoda za pospeševanje obrti.

Njegovo poročilo je bilo z odobravanjem sprejeto.

Samostojni predlogi.

Sledili so samostojni predlogi gosp. Brudermana glede pobiranja občinske trošarine, g. Vrečarja glede uvrstitve malih rokodelcev v davčne skupine za odmero pridobnine, dr. Rekarja glede sestave reklamacijskih odborov, inž. Remeca glede prispevkov za zračno pošto, g. Španička glede posečanja zasebnih strank po trgovskih potnikih, g. Sušnika glede znižanja dopolnilnega davka na pridobnino, g. Rebeka glede obveznega zavarovanja obrtnikov in g. Volka glede obdačbe malega obrtnika.

Vsi predlogi so bili utemeljeni in sprejeti.

Predsednik je nato okoli 13. ure končal sejo in čestital članu veleindustrijalcu g. Lenarčiču iz Vrhnike k jubileju, ki ga je nedavno praznoval; Zbornica se mu je pridružila z velikim aplavzom. G. predsednik je končal z željo, da bi vsi krenili na novo pot, se otresli preteklosti in delali složno in sporazumno za procvit našega gospodarstva.

Poslovanje s pošiljkami, na katerih so nalepljene že rabljene, iz več delov sestavljene, ponarejene ali sumljive znamke.

Iz okrožnice direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani posnemamo: Novi kazenski zakon predvideva v §§ 225 do 228 (glej okr. XLI/327—1929) za dejanja, ki jih kdo zagreši s tem, da nalepi na poštne pošiljke že rabljene, iz več delov sestavljene, ponarejene ali sumljive poštne znamke, sodno kazen. Zato bo direkcija p. in t. prestopke te vrste izročala sodiščem v kaznovanje. Poslovanje pri poštah se ne izpreminja — dohodarstvena globa se še vedno izterjuje — pač pa morajo pošte v poročilu na direkcijo p. in t. vselej pripomniti, ali je kaznivo dejanje izvršila kaka odrasla odgovorna oseba, ali pa morda le kak otrok, to je oseba do 14. leta ali mlajši mladoletnik, to je oseba do 17. leta, ali starejši mladoletnik, to je oseba do 21. leta, ali mogoče kaka slaboumna oseba itd. Pošte naj z ozirom na poostrene mere posvečajo posebno pažnjo tem pošiljkam. Osebni podatki naj bodo v poročilu izčrpno navedeni, da bo direkcija po dobljenih informacijah v stanu presoditi, ali naj se pošiljatelj ovadi državnemu tožilstvu, ali ne.

Kvalitetna znamka

Zahtevajte povsod!

VIII. POROČILO HMELJAR. DRUŠTVA ZA SLOVENIJO O HMELJSKI LETINI IN HMELJSKI KUPČIJI.

Žalec v Savinjski dolini, dne 24. septembra 1930. — V našem zadnjem poročilu smo cenili letošnji pridelek na 14 do 15 tisoč stotov po 100 kg, kar pa ne odgovarja resnici, ker se je le obiral hmelj brezhibne kakovosti. Letina 1930 bo znašala torej le kakih 10 do 12 tisoč stotov po 100 kg, ki se je zbog odlične kakovosti prav naglo prodala in sicer do 12 Din za 1 kg. Minuli teden je bila prav živahna kupčija in je 80—85% vsega pridelka že prešla v druge roke. Dne 7. septembra t. l. je Hmeljarsko društvo za Slovenijo praznovalo v Žalcu svojo 50-letnico — združeno z razstavo hmelja.

Društveno vodstvo.

BELGIJSKI TRUST STROJNEGA STEKLA SE KRHA.

S koncem julija je bil ustanovljen imenovani trust, ki mu je pristopilo 13 glažut in ki naj bi pričel delovati s 1. oktobrom. A že se mora boriti trust s težkočami. Enemu svojih članov je dovolil trust 30-odstotno produkcijsko kvoto in hoče sedaj neko drugo podjetje isto kvoto, tako da bi preostalo za vseh drugih 11 podjetij samo 40 odstotkov. Zato se je podpisovanje pogodbe zavleklo in ker je zadnji rok za podpis 31. oktober, je dvomljivo, če bodo do takrat diference poravnane; in morda trust tudi še s 1. novembrom ne bo stopil v akcijo.

Prodajne razmere izdelkov medi in aluminija v Češkoslovaški so se zelo poslabšale in je padla prodaja od lani na letos za 50 odstotkov. Da poživi konsum in se uspešno bori proti inozemski konkurenci, je kartel bakra in medi znižal cene za pločevino, žico, drogove in cevi za 0·8 do 1·2 Kč pri 100 kg.

O platini.

V zadnjih tednih je cena platine stalno padala. Zadnja mednarodna notacija 6 funtov je najnižja doslej zaznamovana. Tudi sedaj pravijo, da padanje še ni pri kraju; ugotovljeni so faktorji, ki na ceno močno pritiskajo.

Ni zadosti, da si razlagamo padec v ceni platine samo s svetovno gospodarsko krizo. Tudi dejstvo, da je položaj mednarodne industrije nakitnega blaga neugoden, da se kemična industrija in industrija aparatov poslužujeta v zadnjih letih zmeraj bolj raznih nadomestnih kovin in spojin, ne zadostuje za utemeljitev neprestanega padanja. **Glavni moment za baisse platine je tehniškega značaja,** namreč njena **cenena produkcija iz ostankov,** kakor smo to videli pri srebru, ki ga največ producirajo v spremstvu s produkcijo bakra, svinca itd. **Gibanje cen** te kovine je bilo v splošnem sledeče (v funtih za unco):

Julij 1914 9 ¼, najvišja cena 1924 28¼, 2. jan. 1930 12½, 1. avg. 1930 8¼, **15. sept. 1930 6½.**

Od pričetka tekočega leta dalje je cena platine skoraj trajno padala. Od srede aprila do konca julija je bila pa cena vseeno skoraj stabilna pri 8½. Vzroke za to delno stabilnost iščemo v poročilih, ki so govorila o nekem **mednarodnem dogovoru.** Veliki svetovni producenti platine — Rusija, Colombia, Transvaal in Kanada — so se po teh govoricah dogovorili tudi glede skupnega produkcijskega programa, ki je predvideval omejitev produkcije. Šele pred kratkim, ko so kontrahenti zopet enkrat drug drugemu ceno močno spodbijali, se je izvedelo, da **so se vsi sporazumni poskusi izjalovili.** Ker je gospodarski svet usmerjen danes proti ruski gospodarski politiki, so vse spodbijalne poskuse naprtili Rusom, kakor smo že pisali. Bili so pa prizadeti tudi drugi. Cene so znatno padle, posebno še, ko se je izvedelo, da je **svetovna poraba platine** v preteklem letu s ca. 200.000 uncami izdatno zaostala za svetovno produkcijo, cenjeno na 225.000 unc. **V tekočem letu** se je to nerazmerje med produkcijo in porabo najbrž še nadalje **poslabšalo,** ker je svetovna produkcija skoraj gotovo zelo narasla, svetovna poraba pa obratno zelo padla. Glavni porabnik platine, USA, so kupile lani 145.330 unc, leta 1928 pa 150.082 unc in je po borzni deruti v novembru konsum platine v USA nadalje padel. V Evropi se more ugotoviti podoben razvoj. Simptomatična je **zunanja trgovina Nemčije s platino,** in sicer zato, ker je Nemčija prelagalna ali prehodna dežela za **rusko platino.** Nemški izvoz platine je izkazan v prvih sedmih letošnjih mesecih s samo 989 kilogrami proti 2136 kg v istih mesecih preteklega leta. V istem času je pa import narasel od 1430 na 1616 kg. Iz tega sledi, da so se **nakopičile na nemškem trgu znatne zaloge platine,** ki pritiskajo na trg in na cene.

V tekočem letu bo svetovna produkcija platine najbrž izdatno **narasla,** ker sta zlasti **Transvaal in Kanada svojo produkcijo močno pomnožila.** Produkcija Transvaala je narasla od 17.828 unc v letu 1928 na 23.017 unc v letu 1929 in se ceni za tekoče leto na 40.000 unc. Kanada je producirala leta 1928 10.532 unc, leta 1929 pa 12.839 unc. Platinska produkcija Kanade je skoraj vsa izključno v rokah **International Nickel Co.** Ta največja nikljeva družba sveta dobiva platino iz **ostankov,** ki odpadejo pri predelovanju bakreno-nikljeve rude v okraju Sudbury. Nabavni stroški te platinske produkcije so minimalni, in so majhni tudi v razmerju do stroškov, drugih producentov platine. International Nickel Co. namerava dvigniti svojo produkcijo v tekočem letu na 25.000 do 30.000 unc in gradi v ta namen rafinerijo žlahtnih kovin za platinske preostanke v Actonu v Angliji. Pred kratkim je ta družba, kakor smo že pisali, tudi razglasila, da bi mogla na podlagi svojih racionalnih produkcijskih stroškov prodajati **unco platine pod 5 funti.** V koliko je to res mogoče, je težko presoditi.

Mogoče je pač, da bi mogla velika ponudba Int. Nickel Co. zadnjih tednov prisiliti ostale producente platine do sporazuma. Naj bo tako ali tako, gotovo je, da **diktira ceno platine sedaj Kanada** in da se mora vsled velike ponudbe International Nickel Co. računati z **nadaljnjim padcem cen** na trgu platine.

Dobava-prodaja

Izdelava 640 kabanic. Dravska poštna direkcija v Ljubljani razpisuje prvo licitacijo za izdelavo 640 kabanic. Licitacija bo dne 30. oktobra t. l. ob 11. v pisarni poštne direkcije. Najkasneje do 10. ure na dan licitacije morajo položiti domači ponudniki 10% (inozemski 20%) kavcijo pri pomožnem uradu direkcije v Ljubljani, kjer lahko vpogledajo in kupijo pogoje št. 58.932/30, ki so določeni za izdelavo zimske obleke in kolikor se nanašajo na izdelavo zimskih kabanic.

Dobave. Strojni oddelek Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 3. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 90 kg raznega jekla; do 6. oktobra t. l. pa glede oddaje 410 komadov pil v popravilo in nasekovanje. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) —Direkcija drž. rudnika Breza sprejema do 2. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 2500 kilogramov olja za osovine; do 9. oktobra t. l. pa glede dobave orodja in potrebščin za merjenje, vrvice za izoliranje in 2000 m trakov. — Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 8. oktobra t. l. ponudbe glede dobave jeklenih vrvi, 80 m² stekla za okna, 300 kg kita ter glede dobave ključavnic, okovov, železnic šarnirjev, steklarskega dijamanta, žebljev za spojnice, barv itd. itd. — Direkcija drž. rudnika Kreka sprejema do 10. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 150 komadov izolatorjev. — Vršili se bosta naslednji ofertalni licitaciji: Dne 10. oktobra t. l. pri Direkciji drž. železnic v Sarajevu glede dobave barv in firneža pri Direkciji drž. železnic v Zagrebu pa glede dobave 12.000 m³ gramoza. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Prodaja lesa. Direkcija šum v Ljubljani sprejema do 10. oktobra t. l. ponudbe glede prodaje lesa in drv. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Oddaja popravil na zgradbi železniške direkcije v Sarajevu se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 10. oktobra t. l. pri Direkciji drž. železnic v Sarajevu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri gradbenem oddelku iste direkcije.)

Oddaja zgradba poslopja v Delnicah se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 10. oktobra t. l. pri Inženjerskem odelku Savske divizijske oblasti v Zagrebu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Tržna poročila

Mariborsko sejmsko poročilo. — Na svinjski sejem dne 19. septembra 1930 je bilo pripeljanih 470 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči, 5—6 tednov stari, komad 100 do 125 Din, 7—9 tednov 180 do 200, 3—4 mesece 280 do 300, 5—7 mesecev 420 do 500, 8—10 mesecev 580 do 680, 1 leto 1000 do 1300 Din. 1 kg žive teže 11 do 13, mrtve teže 15 do 17 Din. Prodanih je bilo 226 svinj.

ADVOKAT
Dr. MOJZER ANTON
BEOGRAD, Majke Jevrosime 6
vljudno naznanja, da je pod tem naslovom dne 19. septembra 1930 odprl
advokatsko pisarno

Preselitveno naznanilo!
Tvrdka J. Gorec nasl., družba z o. z.
cenjenemu občinstvu vljudno poroča, da se je preselila iz dosedanjih prostorov na Dunajski cesti na
Miklošičevo cesto št. 30
ogalna stavba Miklošičeve ceste in Pražakove ulice
kjer bode pod tvrdko
J. Gorec nasl. Auerhammer-Ogrin, dr. z o. z.
svojo trgovino nadalje vodila v istem obsegu kot do sedaj.
Vsled znižanja režijskih stroškov bodemo zamogli naše cenjene odjemalce zadovoljiti z znižanimi cenami poleg prvovrstne kvalitete v blagu, ter se za nadaljni poset v novih prostorih priporoča
J. Gorec nasl. Auerhammer-Ogrin, družba z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 30 Podružnica v Kranju

Veletrgovina
A. Šarabon
Ljubljana
priporoča
špecerijsko blago
raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke - Raznovrstno rudninsko vodo
Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z elektr. obratom
Ceniki na razpolago!

Za jugoslovanski patent št. 1859 od 1. junija 1923 na:
»Postopek za valjanje lemežev« (»Verfahren zum Walzen von Pflugscharen«)
se iščejo kupci ali odjemalci licenc. — Cenjene ponudbe na:
ing. Milan Šuklje, Ljubljana, Beethovnova ulica 2.

Motvoz Grosuplje
domač slovenski izdelek
Svoji k svojim!
Tovarna motvoza in vrvarna d. d. GROSUPLJE pri LJUBLJANI

Kreditni zavod za trgovino in industrijo
Ljubljana, Prešernova ulica štev. 50 (v lastnem poslopju)
Brzojavke: Kredit Ljubljana Telefon štev.: 2040, 2457, 2548; Interurban: 2706, 2806
Peterson International Banking Code
Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepositi itd.

Ureja dr. IVAN PLESS. — Za Trgovsko-industrijsko d. d. »MERKUR« kot izdajatelja in tiskarja: O. MICHALEK, Ljubljana.